

Centenindex – vragen en antwoorden

De “centenindex” wordt geregeld in de programmawet van 30/05/2026 (BS 01/06/2026) – titel 3 *Maatregelen met betrekking tot de index.*

I. Gematigde indexering tijdens twee periodes

Wat houdt de loonmatiging precies in?

De toepassing van de indexeringsmechanismen wordt tijdens **twee matigingsperiodes beperkt tot 2% op het begrensde referteloon**:

- **1^e matigingsperiode:** van 1 juni 2026 tot het moment waarop het beoogde matigingseffect werd bereikt voor alle lonen waarop een indexeringsmechanisme van toepassing is (moment te bepalen bij KB)
 - **Grensbedrag** = 4.000 €
 - Ten belope van 2% = som van de (positieve en negatieve) indexeringspercentages toegepast vanaf de start van de periode
 - Indien het indexeringspercentage > 2%
 - 2% op het grensbedrag en
 - (reële indexeringspercentage – 2%) op het volledige niet-beperkte referteloon
 - Wanneer het matigingseffect **voor de werknemer** is bereikt (2%), hebben de indexeringsmechanismen voor de werknemer opnieuw volledige uitwerking tot de start van de 2^e matigingsperiode.
- **2^e matigingsperiode:** van 1 januari 2028 (onder voorbehoud) tot het moment waarop het beoogde matigingseffect werd bereikt voor alle lonen waarop een indexeringsmechanisme van toepassing is (moment te bepalen bij KB)
 - **Het grensbedrag van 4.000,00 EUR wordt op 1 januari 2028 eenmalig geïndexeerd overeenkomstig de overschrijdingen van de spilindex vanaf 1 juni 2026 en blijft daarna ongewijzigd tijdens de 2^e matigingsperiode.**
 - Ten belope van 2% = som van de (positieve en negatieve) indexeringspercentages toegepast vanaf de start van de periode
 - Indien het indexeringspercentage > 2%
 - 2% op het grensbedrag en
 - (reële indexeringspercentage – 2%) op het volledige niet-beperkte referteloon
 - Wanneer het matigingseffect voor de werknemer is bereikt (2%), hebben de indexeringsmechanismen voor de werknemer opnieuw volledige uitwerking.

Hoe wordt het referteloon bepaald?

Het **referteloon** is:

- 1) Het geïndexeerd vast baremiek maandelijks basisloon op voltijdse basis of
- 2) het geïndexeerd contractueel maandelijks basisloon op voltijdse basis
 - a. bij het ontbreken van een vast baremiek basisloon of
 - b. indien het contractueel loon hoger is dan het baremiek basisloon.

De memorie van toelichting bepaalt verder dit: “Om te bepalen of de loonmatiging van toepassing is, wordt enkel het bruto maandelijks vast baremiek of contractueel basisloon op

voltijdse basis in aanmerking genomen, niet afhankelijk van prestaties of uren. Het vast basisloon omvat bijvoorbeeld niet: overloon, maaltijdcheques, prestatiebonussen, eindejaarspremies, ecocheques, winstpremies, toeslagen voor nacht- of weekendarbeid,...”

Indien basisloon = **uurloon**: referteloan = uurloon x voltijdse wekelijkse arbeidsduur x 13 / 3

Indien basisloon = **dagloon**: referteloan = dagloon x 65 / 3

Indien basisloon = **jaarloon**: referteloan = jaarloon omgerekend op maandbasis (voorbeeld: zie *Hoe worden jaarlonen gematigd geïndexeerd?*)

Bij **deeltijds** werk: referteloan = deeltijds referteloan omgezet naar voltijdse basis volgens de tewerkstellingsbreuk (de verhouding tussen het gemiddeld aantal uren per week gedurende dewelke de werknemer geacht wordt arbeid te verrichten en het gemiddeld aantal uren per week gedurende dewelke de maatpersoon geacht wordt deze arbeid te verrichten).

Hoe wordt de voltijdse wekelijkse arbeidsduur bepaald voor de gematigde indexering?

Bij de omrekening van een uurloon naar een maandloon wordt de **voltijdse wekelijkse arbeidsduur** (artikel 56, 1°, derde lid) **op dezelfde wijze bepaald als voor de DmfA-aangifte**. Deze werkwijze wordt toegelicht in de administratieve instructies van de RSZ over de aangifte van het gemiddeld aantal uren per week van de werknemer en van de maatpersoon:

Het gaat om de normale (1) gemiddelde (2) wekelijkse arbeidsduur, verhoogd met de betaalde uren inhaalrust (3) ingevolge een regeling tot vermindering van de arbeidsduur.

- 1. Normaal betekent rekening houdend met de theoretische gemiddelde wekelijkse arbeidsduur, dus zonder rekening te houden met de gepresteerde overuren, en ongeacht eventuele afwezigheden wegens ziekte, tijdelijke werkloosheid, gewettigde of ongewettigde afwezigheid,... In feite is dit de arbeidsduur die staat in de arbeidsovereenkomst of de eventuele aanpassingen daarvan.*
- 2. Gemiddeld betekent het gemiddelde van de arbeidscyclus die een afgesloten geheel vormt, samengesteld uit te werken dagen en rustdagen, en die zich volgens eenzelfde patroon herhaalt. In geval van flexibele arbeidsregelingen kan deze cyclus zich uitstrekken over twaalf maanden.*
- 3. Zowel voor de werknemer als voor de maatpersoon wordt rekening gehouden met uren inhaalrust ingevolge een regeling tot vermindering van de arbeidstijd, indien het gaat om inhaalrust die betaald wordt op het moment dat hij opgenomen wordt.*

Via verschillende juridische instrumenten kunnen rustdagen voor werknemers worden ingevoerd:

- Voor sommige werknemers wordt de arbeidsduurvermindering bv. gerealiseerd via het toekennen van 12 rustdagen per jaar op basis van een KB;
- Voor andere werknemers worden bv. 6 rustdagen toegekend op basis van een KB, aangevuld met 6 rustdagen toegekend via CAO.

Op die manier wordt de effectieve wekelijkse arbeidsduur, die nog steeds 40 uur bedraagt, op jaarbasis teruggebracht tot 38 uur. Aangifte van **inhaalrust ingevolge arbeidsduurvermindering** in de DmfA betreft werknemers die per week effectief 40 uren werken in het kader van een CAO arbeidsduurvermindering en door toekenning van inhaalrust aan een gemiddelde arbeidsduur van 38 uren per week komen. De twee uren per week boven de gemiddelde arbeidsduur worden betaald bij het presteren ervan en ook de inhaalrust wordt betaald. Soms worden de rustdagen betaald via een fonds voor bestaanszekerheid.

Een dergelijk systeem van arbeidsduurvermindering heeft **geen impact op de tewerkstellingsbreuk (Q/S)** omdat zowel de effectief gepresteerde uren als de recuperatie-uren moeten worden aangegeven in de DmfA:

- Effectief gepresteerde uren: prestatiecode 1 en looncode 1;
- Recuperatie-uren voor sectoren met ADV-dagen betaald op het moment van recuperatie:
 - prestatiecode 12 zonder looncode voor sommige sectoren;
 - looncode 1 en prestatiecode 1 voor de andere sectoren .

De tewerkstellingsbreuk (Q/S) voor een voltijdse werknemer bedraagt in deze situaties 40/40 (38 + 2 ADV-uren).

Welke afrondingsregels gelden voor de gematigde loonindexering?

De programmawet voorziet geen specifieke afrondingsregels en er bestaan evenmin “algemene arbeidsrechtelijke regels” die de afronding bij de loonberekening en de loonindexering vastleggen, bijv. bij de omrekening van een uurloon naar een maandloon om te bepalen of er gematigd geïndexeerd moet worden.

Het is dan ook aangewezen om de gebruikelijke afrondingsregels te volgen, waarbij de berekening met de nodige decimalen gebeurt en de afronding op het eindresultaat wordt toegepast.

Hoe worden jaarlonen gematigd geïndexeerd?

In sommige gevallen wordt het loon uitgedrukt als een jaarloon en gebeurt de uitbetaling ervan in 12 of meer keren. Voor de toepassing van de gematigde indexering wordt echter het bruto contractueel of baremiek basisloon **op maandbasis beoordeeld**, ongeacht de betalingsfrequentie. Met het oog op een correcte beoordeling moet het jaarloon worden omgezet naar een maandloon. Deze omzetting gebeurt door het jaarloon te **delen door het aantal maanden dat het omvat**:

- openbare sector: meestal 12 maanden;
- private sector: meestal 13,92 maanden (11 maanden loon + 1 maand enkel vakantiegeld + 13^e maand + dubbel vakantiegeld 0,92 maand).

Voorbeeld 1: een werknemer in de publieke sector heeft een jaarloon van 53.000 € – indexering met 2,5%

- Omzetting jaarloon naar referteloan op maandbasis = $53.000 / 12 = 4.416,67$ €;
- Beoordeling referteloan op het moment van indexering:
 - Het referteloan van 4.416,67€ overschrijdt de loongrens van 4.000 € (1^e matigingsperiode) en dus is de loonmatiging van toepassing.
- Toepassing van de gematigde indexering op het referteloan op maandbasis:
 - $4.416,67 + 4.000 \times 2\% + 4.416,67 \times (2,5 - 2\%) = 4.518,75$ €
- Bepaling van het gematigd geïndexeerde jaarloon:
 - Gematigd geïndexeerd loon op maandbasis x 12
 - $4.518,75 \text{ €} \times 12 = 54.225$ €

Voorbeeld 2: een werknemer in de private sector heeft een jaarloon van 53.000 € met daarin begrepen een volledige 13^e maand en het dubbel vakantiegeld – indexering met 2,5%

- Omzetting jaarloon naar referteloan op maandbasis = $53.000 / 13,92 = 3.807,47$ €;
- Beoordeling referteloan op het moment van indexering:
 - Het referteloan van 3.807,47 € is onder de loongrens van 4.000 € (1^e matigingsperiode) en dus is de loonmatiging niet van toepassing.

Moment van beoordeling van het referteloan

Om tijdens de matigingsperiodes te bepalen of het referteloan het grensbedrag overschrijdt en dus onder de matiging valt, wordt het referteloan beoordeeld **op het moment waarop het indexeringsmechanisme wordt toegepast** (wat niet hoeft samen te vallen met het moment waarop de spilindex wordt overschreden of bepaald).

Het referteloan van de werknemers die in dienst zijn getreden na de aanvangsdatum van de matigingsperiode, wordt geacht de indexaanpassingen te hebben ondergaan vanaf de aanvangsdatum van die matigingsperiode. Dat betekent dat de bijzondere loonmatigingsbijdrage ook verschuldigd is voor deze werknemers (zie ook *II. Bijzondere loonmatigingsbijdrage*).

Welk indexcijfer wordt gebruikt voor de maatregel?

De wettelijke basis definieert het indexcijfer als volgt: “indexcijfer: de som van de sedert de aanvang van de betreffende matigingsperiode toegepaste indexeringspercentages overeenkomstig de **wettelijke, reglementaire en statutaire bepalingen, de bedingen van de individuele en collectieve arbeidsovereenkomsten en eenzijdige beslissingen**”.

Er moet voor elke werknemer steeds gewerkt worden met het **indexeringspercentage van het indexsysteem dat geldt voor de werknemers in de onderneming**. In principe is dit het door de sector bepaalde indexpercentage (hier “toepasselijke indexpercentage” genoemd).

Indien een sector of een onderneming het “toepasselijke indexpercentage” via één of ander mechanisme plafonneert of beperkt voor een werknemer of een groep van werknemers, waardoor niet het volledige percentage op het volledige loon toegepast wordt, dan blijft het in aanmerking te nemen indexpercentage voor de toepassing van de centenindex het “toepasselijke indexpercentage”.

Voorbeeld: het “toepasselijke indexpercentage” in een sector bedraagt 2% op een loon begrensd tot 5.000 €

- Werknemer A heeft een referteloan van 5.000 €
 - Loon na volledige indexering: $5.000 * 1,02 = 5.100$ €
 - Loon na gematigde indexering: $5.000 + (4.000 * 1,02) = 5.080$ €
 - Te gebruiken in de formule:
 - “Indexcijfer” = 2% (“toepasselijke indexpercentage”)
 - Gematigd geïndexeerd referteloan = 5.080 €
- Werknemer B heeft een referteloan van 10.000 €
 - Loon na volledige indexering: $10.000 * 1,02 = 10.200$ €
 - Loon na beperkte sectorale indexering: $10.000 + (5.000 * 1,02) = 10.100$ €
 - Loon na gematigde indexering in het kader van de centenindex: $10.000 + (4.000 * 1,02) = 10.080$ €
 - Te gebruiken in de formule:
 - “Indexcijfer” = 2% (“toepasselijke indexpercentage”)
 - Gematigd geïndexeerd referteloan = 10.080 €

Indien een onderneming een indexpercentage hanteert dat voordeliger is dan het indexmechanisme van de sector, dan is het “toepasselijke indexpercentage” datgene dat effectief op de lonen wordt toegepast.

Voorbeelden van gematigde loonindexering

Voorbeeld 1 : Een werkgever indexeert eenmalig in januari 2027 met 2,2% – referteloan werknemer A = 3.000 € – referteloan werknemer B = 10.000 €

- Werknemer A valt niet onder de maatregel
 - Indexering loon met 2,2% : $3.000 * 2,2\% = 66 \text{ €}$
 - Loon na indexering = 3.066 €
- Werknemer B valt onder de maatregel
 - Indexering van het deel van het referteloan tot 4.000 € met 2% : $4.000 * 2\% = 80 \text{ €}$
 - Indexering van het volledige referteloan met 0,2% (2,2% - 2%) : $10.000 * 0,2 = 20 \text{ €}$
 - Loon na indexering volgens de loonmatiging = 10.100 € ($10.000 + 80 + 20$)
 - Zonder loonmatiging zou het loon 10.220 € bedragen

Voorbeeld 2 : Een werkgever indexeert met 1% in juni 2026 en met 1,5% in september 2026 – referteloan werknemer A = 3.000 € – referteloan werknemer B = 10.000 €

- Werknemer A valt niet onder de maatregel
 - Juni: indexering met 1%: $3.000 * 1,01 = 3.030 \text{ €}$
 - September: indexering met 1,5%: $3.030 * 1,015 = 3.075,45 \text{ €}$
- Werknemer B valt onder de maatregel
 - Juni :
 - Indexering van het deel van het referteloan tot 4.000 € met 1% : $4.000 * 1\% = 40 \text{ €}$
 - Loon na indexering volgens de loonmatiging = 10.040 €
 - Zonder loonmatiging zou het loon 10.100 € bedragen
 - September:
 - Indexering van het deel van het referteloan tot 4.000 € met 1% : $4.000 * 1\% = 40 \text{ €}$ (matigingseffect bereikt voor de werknemer)
 - Indexering van het volledige referteloan met 0,5% (2,5% - 2%) : $10.040 * 0,5\% = 50,2 \text{ €}$
 - Loon na indexering met toepassing van de loonmatiging = 10.130,2 € ($10.000 + 40 + 40 + 50,2$)
 - Zonder loonmatiging zou het loon $10.100 * 1,015 = 10.251,5 \text{ €}$ bedragen.

Voorbeeld 3: Impact van opeenvolgende indexeringen tijdens periodes met en zonder matiging

1/3/2026 : volledige indexering met 2%

- De indexering valt immers voor de start van de 1^e matigingsperiode op 1/6/2026
- Referteloan op voltijdse basis = 6.366,77 €
- Loon na indexering : $6.366,77 * 1,02 = 6494,11 \text{ €}$

1/10/2026 : gematigde indexering met 2%

- Gematigde indexering: de 1^e matigingsperiode start op 1/6/2026
- Indexering van het deel van het referteloan tot 4.000 € met 2% : $4.000 * 2\% = 80 \text{ €}$
- Loon na indexering : $6494,11 + 80 = 6.574,11 \text{ €}$
- Vermits de matiging voor deze werknemer zijn volledige effect heeft bereikt (2%) op 1/10/2026, wordt diens loon vanaf dit moment opnieuw volledig geïndexeerd, en dit tot de start van de 2^e matigingsperiode (voorzien op 1/1/2028, onder voorbehoud)

1/11/2027: volledige indexering met 2%

- Referteloan op voltijdse basis = 6.574,11 €
- Loon na indexering : $6.574,11 * 1,02 = 6.705,59 \text{ €}$

1/9/2028: gematigde indexering met 2%

- De 2^e matigingsperiode start in principe op 1/1/2028
 - De Koning kan deze datum opschuiven indien nog niet alle werknemers de 2% indexering met matiging hebben ondergaan op 1/1/2028
- Indexering beperkt tot 2% op het begrensde referteloan
 - Grensbedrag voor de 2^e matigingsperiode: **4.000,00 €, op 1 januari 2028 eenmalig geïndexeerd overeenkomstig de overschrijdingen van de spilindex vanaf 1 juni 2026**
 - Veronderstelling: we gaan in dit voorbeeld uit van een grensbedrag van 4.244,83€
 - Indexering van het deel van het referteloan tot 4.244,83 € met 2%: $4.244,83 * 2\% = 84,9 \text{ €}$
- Loon na indexering : $6.705,59 + 84,9 = 6.790,49 \text{ €}$
- Vermits de matiging voor deze werknemer zijn volledige effect heeft bereikt (2%), wordt diens loon vanaf dit moment opnieuw volledig geïndexeerd.

Impact van negatieve indexeringen op de loonmatiging

Soms worden negatieve indexeringen toegepast op het loon van werknemers. In dat geval zijn de onderstaande principes van toepassing.

De matigingsperiode start met de eerste indexering

Overeenkomstig art. 59 § 1 start de 1^e matigingsperiode met de eerste indexering vanaf 1 juni 2026. Dit geldt **zowel bij een positieve als bij een negatieve indexering**. Vermits de periode van loonmatiging is gestart, wordt de indexering toegepast op het **begrensde** referteloan.

Som van indexeringen

De som van de indexeringspercentages toegepast vanaf de aanvang van de betreffende matigingsperiode omvat zowel de positieve als de negatieve indexeringen. Deze som wordt gebruikt om te bepalen of het matigingseffect (2%) voor een werknemer werd bereikt.

Voorbeeld: tweemaandelijks indexeringen en negatieve indexeringen zijn mogelijk

- *Juli: indexering met 0,5%*
- *September: indexering met 0,8%*
- *November: negatieve indexering met -0,5%*

De som van de indexeringen inclusief negatieve percentages bedraagt in het voorbeeld 0,8%. Het matigingseffect van 2% is dus nog niet bereikt.

Indexering van het begrensde referteloan tot het bereiken van het matigingseffect (2%)

Zolang het matigingseffect van 2 % voor een werknemer niet is bereikt, worden zowel de positieve als de negatieve indexeringen steeds doorgevoerd op het **begrensde** referteloan (4.000€ in de 1^e periode), ongeacht of de som van indexeringen sinds de start van de matigingsperiode positief of negatief is.

Voorbeeld: referteloan 4.500 € - som van indexeringen is **positief**

- *Juni 2026: indexering met 1,2% (matigingseffect niet bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.500 + (4.000 * 1,2\%) = 4.548 \text{ €}$
- *September 2026: negatieve indexering met - 0,3% (som van indexeringen = 0,9% - matigingseffect niet bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.548 + (4.000 * -0,3\%) = 4.536 \text{ €}$

Voorbeeld: referteloan 4.500 € - som van indexeringen is **negatief**

- *Juni 2026: indexering met 0,3% (matigingseffect niet bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.500 + (4.000 \cdot 0,3\%) = 4.512 \text{ €}$
- *September 2026: negatieve indexering met - 0,6% (som van indexeringen = -0,3% - matigingseffect niet bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.512 + (4.000 \cdot -0,6\%) = 4.488 \text{ €}$

Indexering van het volledige referteloan na het bereiken van het matigingseffect (2%)

Van zodra het matigingseffect van 2% is bereikt, wordt (overeenkomstig art. 59 – 1^e matigingsperiode) het referteloan opnieuw volledig geïndexeerd. Daarbij worden zowel de negatieve als de positieve indexeringen doorgevoerd op het **volledige referteloan**, ongeacht of de som van indexeringen sinds de start van de matigingsperiode positief of negatief is.

Voorbeeld: referteloan 4.500 € - som van indexeringen is **positief**

- *Juni 2026: indexering met 2,2% (matigingseffect bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.500 + (4000 \cdot 2\%) + (4.500 \cdot 0.2\%) = 4.589 \text{ €}$
- *September 2026: negatieve indexering met - 0,3% (matigingseffect was al bereikt in juni)*
geïndexeerd loon: $4.589 + (4.589 \cdot -0,3\%) = 4.575,23 \text{ €}$

Voorbeeld: referteloan 4.500 € - som van indexeringen is **negatief**

- *Juni 2026: indexering met 2,2% (matigingseffect bereikt)*
geïndexeerd loon: $4.500 + (4000 \cdot 2\%) + (4.500 \cdot 0.2\%) = 4.589 \text{ €}$
- *September 2026: negatieve indexering met - 2,3% (matigingseffect was al bereikt in juni)*
geïndexeerd loon: $4.589 + (4.589 \cdot -2,3\%) = 4.483,45 \text{ €}$

II. Bijzondere loonmatigingsbijdrage (BLMB)

In welke periode is de BLMB verschuldigd?

De BLMB is **verschuldigd tijdens twee loonmatigingsperiodes**:

- **1^e matigingsperiode** : van 1 juni 2026 tot het moment waarop het beoogde matigingseffect werd bereikt voor alle lonen waarop een indexeringsmechanisme van toepassing is (moment te bepalen bij KB);
- **2^e matigingsperiode** : van 1 januari 2028 (of op de dag vastgesteld door de Koning indien het matigingseffect van de 1^e periode nog niet voor alle werknemers zou zijn bereikt op 1/1/2028) tot het moment waarop het matigingseffect werd bereikt voor alle lonen waarop een indexeringsmechanisme van toepassing is (moment te bepalen bij KB).

De verschuldigdheid van de BLMB wordt per individuele werknemer binnen deze matigingsperiodes als volgt bepaald:

- De BLMB is voor een individuele werknemer elke maand verschuldigd **vanaf de maand waarin diens referteloan een eerste gematigde indexering onderging**;
 - De eerste maand van verschuldigdheid varieert volgens het moment waarop de verschillende indexmechanismen bij werkgevers worden toegepast;
 - Heeft een werknemer tewerkstellingen die onder verschillende indexmechanismen vallen, dan is het mogelijk dat voor een tewerkstelling

(waarin reeds gematigd werd) de bijdrage verschuldigd is, terwijl voor een andere tewerkstelling nog geen bijdrage verschuldigd is.

- De BLMB is voor een individuele werknemer elke maand verschuldigd tot het moment waarop **alle lonen van alle werknemers waarop een indexeringsmechanisme van toepassing is gematigd zijn geïndexeerd ten belope van 2% (moment te bepalen via koninklijk besluit).**

Opmerking: Naast de BLMB voorziet de wet ook een voorlopige en definitieve geconsolideerde loonmatigingsbijdrage:

- *Vanaf de 1^e dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin het matigingseffect van de 1^e periode voor alle werknemers werd bereikt, is een **voorlopige geconsolideerde loonmatigingsbijdrage** verschuldigd (modaliteiten te bepalen bij KB). Tijdens de 2^e matigingsperiode zullen zowel de BLMB als de voorlopige geconsolideerde bijdrage verschuldigd zijn.*
- *Vanaf de 1^e dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin het matigingseffect van de 2^e periode werd bereikt, is enkel de **definitieve geconsolideerde loonmatigingsbijdrage** verschuldigd (modaliteiten te bepalen bij KB).*

Wat is de invloed van het moment van indiensttreding van de werknemer?

De bijdrage is van toepassing op **alle werknemers, met inbegrip van diegenen die in dienst traden na aanvang van de matigingsperiode**. Art 59 § 6 bepaalt daarover het volgende: “Het referteloon van de personen bedoeld in artikel 57 die in dienst zijn getreden na de aanvangsdatum van de eerste matigingsperiode, wordt geacht de indexaanpassingen te hebben ondergaan vanaf de aanvangsdatum van de eerste matigingsperiode.”

Is de bijdrage tijdens een matigingsperiode voor een bepaalde maand verschuldigd voor de werknemers bij een werkgever, dan is deze bijdrage ook verschuldigd voor de werknemers die na de start van de matigingsperiode bij de werkgever in dienst traden.

Voorbeeld: gematigde indexering met 0,5% op 1/7/2026

1/7/2026 : indexering met 0,5%

- De refertelonen > 4.000 € worden gematigd geïndexeerd;
- De BLMB is verschuldigd vanaf juli 2026.

1/8/2026 : werknemer A treedt in dienst

- Het loon van werknemer A wordt verondersteld de gematigde indexering te hebben ondergaan;
- De BLMB is verschuldigd voor werknemer A vanaf augustus 2026.

Een werknemer die de onderneming verlaat nadat zijn loon een 1^e gematigde indexering onderging en enkele maanden later opnieuw in dienst treedt, wordt op dezelfde manier beschouwd als een werknemer die in dienst trad na aanvang van de matigingsperiode.

Berekening van de bijdrage met de BLMB-formule

De aangever **berekent de bijdrage maandelijks** en maakt de **som van de drie maanden** om de kwartaalbijdrage te bepalen. De berekening gebeurt per matigingsperiode met een specifieke formule.

Formule voor de 1^e matigingsperiode

$$\frac{(((\text{referteloon aangepast overeenkomstig artikel 59}) - (4.000 \text{ €} \times (1 + \text{indexcijfer}))) \times \text{prestatiebreuk} \times \text{indexcijfer beperkt tot 2 \%}) + (((\text{referteloon aangepast overeenkomstig artikel 59}) - (4.000 \text{ euro} \times (1 + \text{indexcijfer}))) \times \text{prestatiebreuk} \times \text{indexcijfer beperkt tot 2 \%}) \times \text{globale werkgeversbijdrage}}{2}$$

- **referteloon aangepast overeenkomstig artikel 59**
- **indexcijfer** = de som van de indexeringspercentages toegepast vanaf de aanvang van de betreffende matigingsperiode
- **prestatiebreuk** = verhouding tussen de geleverde arbeidsprestaties van de werknemer en die van een voltijdse referentiepersoon:
voltijdse werknemers met onvolledige prestaties: J/D
J: aantal dagen met de prestatiecodes 1, 3, 4, 5 en 20
D: maximum aantal dagen prestaties voor de maand in het arbeidsstelsel
deeltijdse werknemers: H/U
H = aantal uren met de prestatiecodes 1, 3, 4, 5 en 20
U = aantal uren op maandbasis dat overeenstemt met D
- **globale werkgeversbijdrage** = basiswerkgeversbijdrage + bestaande loonmatigingsbijdrage

Voorbeeld 1 – eenmalige indexering in januari 2027 met 2,2% - globale werkgeversbijdrage = 25%

Werknemer A – referteloon 3.000 €

- Loon na indexering = $3.000 \times 1,022 = 3.066 \text{ €}$
- Formule bijdrage : $\frac{(((3.066) - (4.000 \times 1,022)) \times 1 \times 0,02) + (((3.066) - (4.000 \times 1,022)) \times 1 \times 0,02) \times 0,25}{2} = -12,78 \text{ €} \Rightarrow \text{bijdrage niet verschuldigd}$

Werknemer B – referteloon 10.000 €

- Geïndexeerd loon met toepassing loonmatiging = $10.000 + (4.000 \times 2\%) + 10.000 \times 0,2\% = 10.100 \text{ €}$
- Formule bijdrage : $\frac{(((10.100) - (4.000 \times 1,022)) \times 1 \times 0,02) + (((10.100) - (4.000 \times 1,022)) \times 1 \times 0,02) \times 0,25}{2} = 75,15 \text{ €}$

Voorbeeld 2 – indexering met 1% in juni 2026 en 1,5% in september 2026 – globale werkgeversbijdrage = 32,40%

Werknemer A – referteloon 3.000 €

- **In juni :**
 - Loon na indexering = $3.000 \times 1,01 = 3.030 \text{ €}$
 - Formule bijdrage: $\frac{(((3.030) - (4.000 \times 1,01)) \times 1 \times 0,01) + (((3.030) - (4.000 \times 1,01)) \times 1 \times 0,01) \times 0,324}{2} = -6,69 \text{ €} \Rightarrow \text{bijdrage niet verschuldigd}$
- **In september:**
 - Loon na indexering = $3.030 \times 1,015 = 3.075,45 \text{ €}$
 - Formule bijdrage: $\frac{(((3.075,45) - (4.000 \times 1,025)) \times 1 \times 0,02) + (((3.075,45) - (4.000 \times 1,025)) \times 1 \times 0,02) \times 0,324}{2} = -13,57 \text{ €} \Rightarrow \text{bijdrage niet verschuldigd}$

Werknemer B – referteloon 10.000 €

- **In juni :**
 - Geïndexeerd loon met toepassing loonmatiging = $10.000 + (4.000 \times 1\%) = 10.040 \text{ €}$
 - Formule bijdrage : $\frac{(((10.040) - (4.000 \times 1,01)) \times 1 \times 0,01) + (((10.040) - (4.000 \times 1,01)) \times 1 \times 0,01) \times 0,324}{2} = 39,72 \text{ €}$

- **In september:**
 - Geïndexeerd loon na toepassing loonmatiging = $10.040 + (4.000 \times 1\%) + (10.040 \times 0,5\%) = 10.130,2 \text{ €}$
 - Formule bijdrage : $(((10.130,2) - (4.000 \times 1,025)) \times 1 \times 0,02) + (((10.130,2) - (4.000 \times 1,025)) \times 1 \times 0,02) \times 0,324 / 2 = 79,84 \text{ €}$

Formule voor de 2° matigingsperiode

De formule is vergelijkbaar met die voor de 1° matigingsperiode maar het grensbedrag van 4.000€ wordt bij de start van de 2° matigingsperiode eenmalig geïndexeerd overeenkomstig de overschrijdingen van de spilindex vanaf 1 juni 2026.

$(((\text{referteloon aangepast overeenkomstig artikel 60}) - (4.000 \text{ € aangepast overeenkomstig artikel 60} \times (1 + \text{indexcijfer}))) \times \text{prestatiebreuk} \times \text{indexcijfer beperkt tot 2\%}) + (((\text{referteloon aangepast overeenkomstig artikel 60}) - (4.000 \text{ euro aangepast overeenkomstig artikel 56} \times (1 + \text{indexcijfer}))) \times \text{prestatiebreuk} \times \text{indexcijfer beperkt tot 2\%}) \times \text{globale werkgeversbijdrage} / 2$

- **Referteloon aangepast overeenkomstig artikel 60**
- **4.000 € aangepast overeenkomstig artikel 60** = 4.000 € eenmalig geïndexeerd overeenkomstig de overschrijdingen van de spilindex vanaf 1 juni 2026
- **Indexcijfer** de som van de indexeringspercentages toegepast vanaf de aanvang van de betreffende matigingsperiode
- **prestatiebreuk** = verhouding tussen de geleverde arbeidsprestaties van de werknemer en die van een voltijdse referentiepersoon:
voltijdse werknemers met onvolledige prestaties: J/D
J: aantal dagen met de prestatiecodes 1, 3, 4, 5 en 20
D: maximum aantal dagen prestaties voor de maand in het arbeidsstelsel
deeltijdse werknemers: H/U
H = aantal uren met de prestatiecodes 1, 3, 4, 5 en 20
U = aantal uren op maandbasis dat overeenstemt met D
- **Globale werkgeversbijdrage** = basiswerkgeversbijdrage + bestaande loonmatigingsbijdrage

Hoe wordt de BLMB op beëindigingsvergoedingen berekend?

Voor **alle beëindigingsvergoedingen aangegeven onder looncode 3** zijn de loonmatigingsbijdragen van toepassing **op het gedeelte van de vergoeding dat overeenstemt met het referteloon op maandbasis**. Werd het referteloon gematigd geïndexeerd, dan heeft deze matiging immers ook haar weerslag op de beëindigingsvergoeding.

De wijze waarop beëindigingsvergoedingen in de DmfA worden aangegeven, wijzigt niet. Meestal worden deze vergoedingen in één keer aangegeven, uitzonderlijk gespreid over meerdere kwartalen.

Aangifte van de beëindigingsvergoeding in één keer

De **volledige periode gedekt door de vergoeding** wordt in de DmfA aangegeven in het **kwartaal van beëindiging** samen met de verschuldigde bijdragen.

De bijdragen zijn als volgt verschuldigd voor de gedekte periode:

- De bijdragen die op de eerste dag van de gedekte periode van toepassing zijn, zijn verschuldigd voor de volledige gedekte periode, ook al ligt de laatste dag van de gedekte periode in een andere (matigings)periode;

- Zo is voor beëindigingen die starten op een ogenblik waarop de BLMB voor de 1^e matigingsperiode verschuldigd is, de BLMB verschuldigd voor de volledige gedekte periode;
- Zo is voor beëindigingen die starten op een ogenblik waarop de voorlopige geconsolideerde bijdrage verschuldigd is, deze bijdrage verschuldigd voor de volledige gedekte periode;
- Zo zijn voor beëindigingen die starten op een ogenblik waarop de voorlopige geconsolideerde bijdrage en de BLMB voor de 2^e matigingsperiode verschuldigd zijn, beide bijdragen verschuldigd voor de volledige gedekte periode.

Voor de berekening van de BLMB worden in de formule de volgende elementen gebruikt:

- Het **geïndexeerde referteloan op het moment van de beëindiging** (zonder rekening te houden met eventuele indexeringen die na de beëindiging zouden kunnen plaatsvinden);
- **Indexcijfer** = de som van de verschillende indexeringen vanaf de start van de betreffende matigingsperiode tot aan de beëindiging;
- **Prestatiebreuk** zoals gebruikt in de formule voor de berekening van de BLMB.

Voorbeeld: beëindigingsvergoeding voor de periode van 15/12/2026 t.e.m. 12/07/2027 (30 weken); voltijds gematigd basismaandloon bij beëindiging op 14/12/2026 is 5.080 € (er gebeurde al een gematigde indexering van 1% op het moment van de beëindiging). Omdat de beëindigingsvergoeding in één keer wordt aangegeven, wordt het refertemaandloon niet opnieuw geïndexeerd.

De BLMB wordt als volgt berekend:

- december 2026:
 - BLMB op het loon voor de gepresteerde dagen t.e.m. 14/12/2026:
 - prestatiebreuk $\alpha = J/D = 10/22$
 - referteloan = 5.080 €
 - BLMB op de beëindigingsvergoeding van 15/12 t.e.m. 31/12/2026:
 - prestatiebreuk $\alpha = J/D = 12/22$
 - referteloan = 5.080 €
- januari t.e.m. juni 2027:
 - BLMB op de beëindigingsvergoeding voor elke maand
 - prestatiebreuk $\alpha = 1$
 - referteloan = 5.080 €
- juli 2027:
 - BLMB op de beëindigingsvergoeding van 1/7 t.e.m. 12/7/2027
 - prestatiebreuk $\alpha = J/D = 8/21$
 - referteloan = 5.080 €

Aangifte van de beëindigingsvergoeding gespreid over meerdere kwartalen

In uitzonderlijke gevallen aanvaardt de RSZ dat de aangifte wordt **gespreid** over de kwartalen die de vergoeding dekt.

De bijdragen zijn als volgt verschuldigd voor de gedekte periode:

- De gespreide aangifte maakt het mogelijk om de bijdragen op dezelfde wijze te bepalen en aan te geven als voor een werknemer die nog in dienst zou zijn;
- In elk kwartaal van de gedekte periode worden de verschuldigde bijdragen berekend en aangegeven (BLMB 1^e of 2^e matigingsperiode, voorlopige of definitieve geconsolideerde bijdrage).

Berekeningsbasis: wat wordt als geïndexeerd basisloon beschouwd voor de berekening van de BLMB?

Specifieke gevallen en mogelijke impact op de berekeningsbasis:

- **Loonopslag:** een loonstijging die niet het gevolg is van de index maar vervat zit in het basisloon, maakt deel uit van de berekeningsbasis;
- **Handarbeiders:** Voor handarbeiders en daarmee gelijkgestelden die onder het privé-vakantiestelsel vallen, worden de socialezekerheidsbijdragen normaal gezien berekend op het brutoloon verhoogd met 8%. Voor de toepassing van deze maatregel (gematigde indexering en bijdragen) is deze verhoging niet van toepassing;
- **Werknemers aangegeven met forfaitaire lonen:** de bijdrage wordt berekend op het reëel uitbetaalde loon en niet op het forfaitaire loon;
- **Commissielonen en fooien** zijn niet onderworpen aan de index en hierop is de BLMB niet verschuldigd;
- **Stuk- of taaklonen** kunnen niet naar een voltijds loon herleid worden, worden dus niet gematigd geïndexeerd, en bijgevolg is de BLMB niet verschuldigd;
- De **vrijstelling van werkgeversbijdragen boven loonplafond** heeft geen invloed op de berekening van de BLMB;
- **Invloed van afwezigheden (MRA-codes):** indien geen prestaties worden aangegeven, kan geen BLMB worden berekend omdat de prestatiebreuk in dat geval 0 bedraagt, wat tot een nulresultaat in de formule leidt;
- Wat is het **effect van een salary sacrifice** ? De wettelijke basis bepaalt het « referteloon » als volgt (art. 56, 1°): “referteloon: het geïndexeerd vast baremiek maandelijks basisloon of, in voorkomend geval, het geïndexeerd contractueel maandelijks basisloon uitgedrukt op voltijdse basis.” Vergoedingen in het kader van een cafetariaplan behoren dan ook niet tot de berekeningsbasis.

Welke berekeningsbasis moet in de DmfA worden aangegeven?

Principes voor de bepaling van het aan te geven basisbedrag in DmfA:

- Wordt de BLMB aangegeven, dan is de **zone basisbedrag** verplicht in te vullen en moet het bedrag groter dan nul zijn;
- Het basisbedrag wordt **voor elke maand apart** bepaald, en per kwartaal moet de **som van de maandelijks basisbedragen** worden aangegeven;
- Het maandelijks basisbedrag is het referteloon op voltijdse basis;
- Komen **meerdere refertelonen** (omgezet naar voltijdse basis) voor binnen eenzelfde maand, dan wordt het basisbedrag voor die maand bepaald als het **gemiddelde** van de refertelonen op voltijdse basis;
- Van **tewerkstellingen die geen aanleiding geven tot berekening** van de bijdrage, wordt het referteloon niet meegenomen om het basisbedrag te bepalen.

Voorbeeld: tewerkstelling A van 1/7/2026 t.e.m. 21/7/2026 halftijds met referteloon op voltijdse basis van 4.350 € - tewerkstelling B van 22/7/2026 t.e.m. 31/7/2026 halftijds met referteloon op voltijdse basis van 4.600 €

- Aan te geven basisbedrag voor juli 2026: $(4.350 + 4.600)/2 = 4.475$

Hoe wordt de BLMB berekend als meerdere tewerkstellingslijnen parallel binnen dezelfde periode voorkomen?

De BLMB wordt per maand berekend, de som van de drie maanden wordt per kwartaal aangegeven op het niveau van de werknemerslijn. Komen verschillende tewerkstellingen

parallel voor binnen eenzelfde maand, dan wordt de bijdrage **per tewerkstellingslijn berekend**. In deze tewerkstellingen zal de werknemer **zoals een deeltijdse werknemer** worden behandeld, waarvoor de wettelijke basis een **prestatiebreuk** bepaalt van $\alpha = H/U$:

- H = aantal uren met de prestatiecodes 1, 3, 4, 5 en 20;
- U = aantal uren op maandbasis dat overeenstemt met D (D = maximum aantal dagen prestaties voor de maand in het arbeidsstelsel).

Opmerking: Heeft een werknemer tewerkstellingen die onder verschillende indexmechanismen vallen, dan is het mogelijk dat voor een tewerkstelling (waarin reeds gematigd werd) de bijdrage verschuldigd is, terwijl voor een andere tewerkstelling nog geen bijdrage verschuldigd is.

Voorbeeld: gematigde indexering met 2% op 1/7/ 2026 – globale werkgeversbijdrage 25%

- **Tewerkstelling A van 1/7/2026 tot 31/7/2026 halftijds**
 - Referteloon op voltijdse basis = 5.000 € => bijdrage verschuldigd
 - **Prestatiebreuk** $\alpha = H/U = 80/160 = 0,5$
 - Gematigd geïndexeerd loon: $5.000 \text{ €} + (4.000 * 2\%) = 5.080 \text{ €}$
 - Formule : $(((5.080) - (4.000 * 1,02)) * 0,5 * 0,02) + (((5.080) - (4.000 * 1,02)) * 0,5 * 0,02) * 0,25] / 2 = (10 + (10 * 0,25)) / 2 = 6,25 \text{ €}$
- **Tewerkstelling B van 1/7/2026 tot 31/7/2026 deeltijds**
 - Referteloon op voltijdse basis = 4.500 € => bijdrage verschuldigd
 - **Prestatiebreuk** $\alpha = H/U = 40/160 = 0,25$
 - Gematigd geïndexeerd loon: $4.500 \text{ €} + (4.000 * 2\%) = 4.580 \text{ €}$
 - Formule : $(((4.580) - (4.000 * 1,02)) * 0,25 * 0,02) + (((4.580) - (4.000 * 1,02)) * 0,25 * 0,02) * 0,25] / 2 = (2,5 + (2,5 * 0,25)) / 2 = 1,56 \text{ €}$
- **Totale bijdrage voor de maand juli 2026: $6,25 + 1,56 = 7,81 \text{ €}$**

Hoe wordt de BLMB berekend als meerdere tewerkstellingslijnen na elkaar binnen hetzelfde kwartaal voorkomen?

De BLMB wordt per maand berekend, de som van de drie maanden wordt per kwartaal aangegeven op het niveau van de werknemerslijn. Bij opeenvolgende contracten binnen het kwartaal doen zich verschillende scenario's voor:

Scenario A: Binnen eenzelfde maand bevat de DmfA twee tewerkstellingen

- De berekening gebeurt per aparte tewerkstelling
- Voorbeeld: gematigde indexering op 1/7/2026 – globale werkgeversbijdrage 25%
 - **Tewerkstelling A van 1/7/2026 t.e.m. 14/7/2026 voltijds**
 - Referteloon op voltijdse basis = 5.000 € => bijdrage verschuldigd
 - **Prestatiebreuk voor deeltijdse werknemers is van toepassing conform art. 64, 14°** (worden gelijkgesteld met deeltijdse werknemers: de werknemers die bij een werkgever gedurende een maand gedeeltelijk voltijds en gedeeltelijk deeltijds zijn tewerkgesteld). Op deze wijze wordt de bijdrage geproratiseerd voor de betrokken periode:
 - $\alpha = H/U = 80/176 = 0,45$
 - Gematigd geïndexeerd loon: $5.000 \text{ €} + (4.000 * 2\%) = 5.080 \text{ €}$
 - Formule : $(((5.080) - (4.000 * 1,02)) * 0,45 * 0,02) + (((5.080) - (4.000 * 1,02)) * 0,45 * 0,02) * 0,25] / 2 = (9 + (9 * 0,25)) / 2 = 5,63 \text{ €}$
 - **Tewerkstelling B van 15/7/2026 t.e.m. 31/7/2026 deeltijds**
 - Referteloon op voltijdse basis = 4.500 € => bijdrage verschuldigd
 - **Prestatiebreuk** $\alpha = H/U = 48/176 = 0,27$
 - Gematigd geïndexeerd loon: $4.500 \text{ €} + (4.000 * 2\%) = 4.580 \text{ €}$

- Formule :
$$\frac{(((4.580) - (4.000 * 1,02)) * 0,27 * 0,02) + (((4.580) - (4.000 * 1,02)) * 0,27 * 0,02) * 0,25}{2} = (2,7 + (2,7 * 0,25)) / 2 = 1,69 \text{ €}$$
- **Totale bijdrage voor de maand juli 2026: 5,63 + 1,69 = 7,32 €**

Scenario B: De tewerkstellingslijn beslaat een periode die een maand overschrijdt

- De berekening gebeurt maand per maand en de som van de drie maanden wordt aangegeven in de DmfA.

Scenario C: De maand bevat verschillende opeenvolgende voltijdse contracten

- De berekening gebeurt per tewerkstelling met toepassing van de **prestatiebreuk $\alpha = J/D$** (behandeling als een voltijdse werknemer).

Impact van negatieve indexeringen op de berekening van de BLMB

Soms worden negatieve indexeringen toegepast op het loon van werknemers. In dat geval zijn de onderstaande principes van toepassing bij het berekenen van de BLMB met de formule.

De matigingsperiode start met een negatieve indexering

Overeenkomstig art. 59 § 1 start de 1^e matigingsperiode met de 1^e indexering vanaf 1 juni 2026. Dit geldt zowel bij een positieve als bij een negatieve indexering. Vermits de periode van loonmatiging is gestart, wordt de indexering toegepast op het **begrensde** referteloan.

Indien de eerste indexering negatief is, is geen bijdrage verschuldigd omdat de formule een negatief resultaat geeft.

Indexcijfer (som van indexeringen) is negatief

Het in de formule te gebruiken “indexcijfer” is steeds de som van de indexeringen toegepast vanaf de aanvang van de betreffende matigingsperiode, waarbij zowel positieve als negatieve indexeringen worden meegerekend.

Wanneer de som van indexeringen negatief is tijdens een periode van loonmatiging, kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- A. het **matigingseffect (2 %) is nog niet bereikt**:
 - De loonmatigingsbijdrage is niet verschuldigd omdat de formule een negatief resultaat geeft (zie vb A hierna);
 - “indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = som van indexeringen sinds de start van de loonmatigingsperiode.
- B. het **matigingseffect (2 %) is al bereikt**:
 - De loonmatigingsbijdrage is verschuldigd omdat de formule een positief resultaat geeft (zie vb B hierna);
 - “indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = 2%

Voorbeeld A: referteloan 4.500 € - globale werkgeversbijdrage 25% - som van indexeringen is negatief en matigingseffect van 2% is nog niet bereikt

- *Juni 2026: indexering met 0,3% (matigingsperiode is gestart)*
 geïndexeerd loon: $4.500 + (4000 * 0,3\%) = 4.512 \text{ €}$
 BLMB is verschuldigd: $\frac{((4512 - (4000 * (1 + 0,003))) * 1 * 0,003) + ((4512 - (4000 * (1 + 0,003))) * 1 * 0,003 * 0,25)}{2} = 0,94 \text{ €}$
 “indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = som van indexeringen = 0,003 (0,3%)
- *September 2026: negatieve indexering met -0,6% (som van indexeringen is negatief – matigingseffect is nog niet bereikt)*

geïndexeerd loon: $4.512 + (4.000 \cdot -0,6\%) = 4.488 \text{ €}$

BLMB is niet verschuldigd omdat de formule een negatief resultaat geeft:

$$\{[(4488 - (4000 \cdot (1 - 0.003))) \cdot 1 \cdot -0.003] + [(4488 - (4000 \cdot (1 - 0.003))) \cdot 1 \cdot -0.003 \cdot 0.25]\} / 2 = -0,94 \text{ €}$$

“indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = som van indexeringen = $-0,003$ ($-0,3\%$)

Voorbeeld B: referteloan 4.500 € - globale werkgeversbijdrage 25% - som van indexeringen is **negatief en matigingseffect van 2% is al bereikt**

- Juni 2026: indexering met 2,2% (matigingseffect is bereikt)

$$\text{geïndexeerd loon: } 4.500 + (4000 \cdot 2\%) + (4.500 \cdot 0,2\%) = 4.589 \text{ €}$$

BLMB is verschuldigd:

$$\{[(4589 - (4000 \cdot (1 + 0.022))) \cdot 1 \cdot 0.02] + [(4589 - (4000 \cdot (1 + 0.022))) \cdot 1 \cdot 0.02 \cdot 0.25]\} / 2 = 6,26 \text{ €}$$

“indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = $0,02$ (2%) (matigingseffect bereikt)

- September 2026: negatieve indexering van $-2,3\%$ (som van indexeringen is negatief – matigingseffect was al bereikt in juni 2026)

$$\text{geïndexeerd loon: } 4.589 + (4.589 \cdot -2,3\%) = 4.483,45 \text{ €}$$

BLMB is verschuldigd:

$$\{[(4483.45 - (4000 \cdot (1 - 0.001))) \cdot 1 \cdot 0.02] + [(4483.45 - (4000 \cdot (1 - 0.001))) \cdot 1 \cdot 0.02 \cdot 0.25]\} / 2 = 6,09 \text{ €}$$

“indexcijfer beperkt tot 2%” in de formule = $0,02$ (2%) (matigingseffect bereikt)